

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні Вченої Ради
ОНУ імені І.І. Мечникова
25 березня 2025 року протокол № 8

Голова Вченої Ради
ректор ОНУ імені І. І. Мечникова
професор _____ **Вячеслав ТРУБА**

ВИМОГИ та КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
до МОТИВАЦІЙНОГО ЛИСТА
при вступі до Одеського національного університету імені
І.І. Мечникова у 2025 році

(Додаток 11 до Правил прийому до Одеського національного
університету імені І.І. Мечникова у 2025 році)

Одеса 2025

ВИМОГИ та КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ **до МОТИВАЦІЙНОГО ЛИСТА при вступі до Одеського національного** **університету імені І.І. Мечникова у 2025 році**

Мотиваційний лист – це документ ділової комунікації, що створюється і подається вступником до закладу вищої освіти (ОНУ імені І. І. Мечникова), у якому пояснюються причини, через які вступник вважає себе найкращим кандидатом для вступу на відповідну освітню (освітньо-наукову) програму.

Для вступу до ОНУ імені І. І. Мечникова у 2025 році абітурієнт має подати мотиваційний лист, який буде застосовуватися для формування рейтингового списку осіб при вступі на навчання для здобуття ступенів бакалавра, магістра, доктора філософії.

Для кожної освітньої програми (спеціальності / спеціалізації) необхідно подавати окремий мотиваційний лист.

Вступник у встановлені Правилами прийому терміни, одночасно з поданням електронної заяви для участі у конкурсному відборі завантажує мотиваційний(і) лист(и).

Мотиваційний лист має містити подвійну мотивацію. По-перше, він повинен продемонструвати бажання та вмотивованість вступника навчатися за конкретною освітньою програмою, на певному факультеті, саме в ОНУ імені І. І. Мечникова. По-друге, має вмотивувати заклад освіти зарахувати саме цього абітурієнта як найкращого кандидата у студенти/аспіранти.

Мотиваційний лист для вступника – можливість репрезентувати (показати) себе як особистість із чіткою життєвою позицією, нахилами в навчанні, здібностями, бажаннями, планами на професійне зростання, котра свідомо прагне вступити до університету для здобуття вищої освіти.

Підготовка такого листа вимагає:

- ґрунтовного дослідження вступником загального академічного середовища університету та різних освітніх програм. Абітурієнт може скористатися відкритою інформацією про обрану ним спеціальність / освітню програму, професію, а також ЗВО та факультет, продемонструвавши у своєму мотиваційному листі, що він це зробив;
- вміння репрезентувати себе, окресливши свої життєві плани, цінності, здобутки, попередній досвід як низку аргументів на користь вибору Приймальною комісією саме його кандидатури з числа вступників;
- акцентування уваги не стільки на наявності певних об'єктивних переваг у вступника (грамоти, відзнаки, дипломи, сертифікати, публікації тощо), скільки на його здатності й бажанні демонструвати та аргументувати свою вмотивованість стати студентом/аспірантом ОНУ імені І. І. Мечникова;
- виконання рекомендацій щодо написання мотиваційного листа, в іншому випадку Приймальна комісія залишає за собою право оцінювати мотиваційний лист без будь-яких аргументів на користь вступу конкретного вступника на певну спеціальність / освітню програму ОНУ імені

І. І. Мечникова як такий, що демонструє нижчий рівень кандидата, ніж той, що вміщує вказану вище аргументацію.

Загальні вимоги

Рекомендований обсяг –1-2 сторінки (3-4 сторінки*) друкованого тексту (шрифт Times New Roman, 14 кегль; 1,5 інтервал). Текст повинен бути поділений на абзаци.

Необхідно дотриматися наступних вимог:

- ✓ мотиваційний лист має бути написаний державною мовою (використання мовних засобів та конструкцій — особистий вибір здобувача);
- ✓ лист повинен бути лаконічним і чітким: необхідно дотримуватися вимог щодо обсягу;
- ✓ абзацний поділ тексту мотиваційного листа повинен збігатися зі структурними частинами;
- ✓ стилістика мотиваційного листа – офіційно-ділова;
- ✓ неприпустима наявність мовних помилок, текст має бути написаний грамотною літературною мовою;
- ✓ мотиваційний лист повинен містити правдиві персональні дані та фактичні відомості про здобувача, які він вважає за необхідне оприлюднити для підтвердження та аргументації власних переваг як кандидата та за які він несе відповідальність (імена, прізвища, дати, назви, події, документи тощо).

Структура і зміст мотиваційного листа

Заголовок листа повинен містити назву «Мотиваційний лист», назву закладу вищої освіти – Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, відомості про автора листа (ім'я та прізвище особи, яка пише мотиваційний лист, електронна адреса)

1. Вступ.

У вступній частині абітурієнт називає себе, зазначає свій намір і характеризує освітню програму, на яку планує вступати. Бажано продемонструвати обізнаність зі специфікою навчання в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова та знання особливостей обраної освітньої програми.

2. Основна частина.

В основній частині описуються факти, які зможуть позитивно вплинути на вирішення питання про зарахування на навчання. Це власне і є мотивувальна частина, що може містити:

- ✓ вказівку на попередній фаховий досвід вступника;
- ✓ характеристику досягнень з конкретних шкільних предметів, змістове наповнення яких пов'язано з обраною освітньою програмою;
- ✓ перелік досягнень (перемоги в олімпіадах і конкурсах, індивідуальні навчальні чи наукові проєкти, володіння іноземними мовами тощо);

- ✓ рівень наукових здобутків (результати наукової діяльності за обраною освітньо-науковою програмою; наявність наукових публікацій за обраною освітньо-науковою програмою, у тому числі таких, що визначені чинним законодавством для здобуття ступеня доктора філософії)*;
- ✓ дослідницьку пропозицію – в якому обґрунтовується тематика майбутнього дисертаційного дослідження*;
- ✓ співпадіння тематики наукових здобутків здобувача та НДР факультету/кафедри/лабораторії, яка реалізує освітньо-наукову програму, можливість участі у виконанні відповідної науково-дослідної роботи; наявність потенційного наукового керівника, який має бути працівником ОНУ із науковим ступенем, має відповідну наукову кваліфікацію та наукові праці, дотичні до тематики досліджень здобувача*;
- ✓ мотивацію вибору шляху власної реалізації, свого майбутнього, плани щодо майбутнього навчання;
- ✓ мотивацію вибору Одеського національного університету імені І. І. Мечникова, факультету, освітньої програми та конкретні життєві приклади, що зумовили цей вибір;
- ✓ основну увагу потрібно приділити не особистості вступника, а його здатності стати успішним здобувачем обраної освітньої програми.

Мотиваційний лист має продемонструвати:

- ✓ обізнаність вступника щодо тієї спеціальності / освітньої програми, яку він обирає для опанування, а також розуміння тієї сфери професійної діяльності, фахову підготовку в якій він прагне здобути, аби переконати, що його вибір — свідомий та продуманий, а мета — чітка й конкретна;
- ✓ свідомий вибір вступником конкретного ЗВО (Одеського національного університету імені І. І. Мечникова) та факультету для здобуття вищої освіти. Для цього варто описати, що відомо вступнику про цей ЗВО як осередок освіти й науки, специфіку створеного в ньому академічного середовища, напрямів діяльності та успіхів, які, на думку здобувача, забезпечать досягнення його власних цілей щодо здобуття вищої освіти;
- ✓ що вступник — найкращий кандидат для навчання на певній спеціальності / освітній програмі. Для цього вступникові варто навести аргументи й пояснення щодо своїх переваг, обравши ті риси, які, на думку здобувача, переконливо свідчать про його першість перед іншими кандидатами та чітку вмотивованість навчатись. Мотиваційний лист має містити елементи самопрезентації вступника, описувати його особистісні якості та мотивацію вибору напряму здобуття вищої освіти.

Необхідно пам'ятати про логіку викладу тексту: мотивувальна частина повинна містити комплекс аргументів, що підтверджують вибір вступника, і не суперечити один одному.

3. Заключна частина.

Заключна частина завершується підсумком на два-три речення, які мають підтверджувати готовність вступника навчатися і вказують на його впевненість у правильному виборі освітньої (освітньо-наукової) програми.

Завершується лист датою, ім'ям і прізвищем його автора та особистим підписом.

Алгоритм написання мотиваційного листа для вступників

1 крок. Обміркуйте, завдяки яким чинникам, особистісним рисам та досягненням ваше прагнення вступити на певну освітню (освітньо-наукову) програму є переконливим. Зрозумійте, чому саме Ви зацікавлені у виборі цієї освітньої програми та які причини спонукають Вас обрати цей освітній шлях. Визначте мінімум п'ять унікальних рис, що є вашими перевагами порівняно з іншими кандидатами (риси характеру, особисті досягнення, попередні зацікавлення тощо). Додатково схарактеризуйте участь у позашкільному житті (гуртки, студії), в олімпіадах і фахових конкурсах.

2 крок. Ознайомтесь з обраною освітньою (освітньо-наукову) програмою на сайті Одеського національного університету імені І. І. Мечникова. Дослідите освітні компоненти, компетентності та практичні навички навчання. Конкретизуйте своє прагнення навчатися на освітній (освітньо-науковій) програмі з урахуванням отриманої інформації: визначте освітні компоненти, які є для вас пріоритетними. Окресліть специфіку освітньої (освітньо-наукової) програми, якою вона є саме для вас. Бажано уникати абстрактних тверджень, натомість перелічити конкретні причини для навчання на освітній програмі.

3 крок. Підготуйте чернетку мотиваційного листа, враховуючи особливості вимог щодо структури і змісту (вступ, основна частина, висновки). Намагайтесь переконати у своїх намірах адресатів мотиваційного листа з перших рядків, продемонструвавши свою фахову підготовку і бажання вчитися на конкретній освітній програмі. На цьому етапі необхідно вказати всі аргументи вашого вибору, не зважаючи на обсяг тексту.

4 крок. Проаналізуйте написаний текст мотиваційного листа. Скоротіть його в разі необхідності, викресливши зайве. Перевірте, чи всі важливі питання ви висвітлили. Уявіть себе на місці того, хто буде читати ваш мотиваційний лист і подумайте, які додаткові аргументи необхідно представити.

5 крок. Перевірте дотримання загальних вимог щодо обсягу мотиваційного листа та дотримання норм української літературної мови.

Критерії оцінювання

Мотиваційний лист НЕ оцінюється за бальною шкалою, а враховується під час виникнення ситуації однакових конкурсних балів на освітню (освітньо-наукову) програму.

Під час складання рейтингу враховується кількість зарахованих пунктів відповідно до наведених критеріїв, форма та зміст мотиваційної частини.

№	Критерій	Зарахування
1.	<i>Загальні вимоги до мотиваційного листа</i>	
	Обсяг (1-2 сторінки; 3-4 сторінки*)	+/-
	Технічне оформлення (14 кегль; 1,5 інтервал)	+/-
	Орфографія і пунктуація (наявність/відсутність помилок)	+/-
	Наявність абзацного поділу	+/-
	Стилістика (офіційно-діловий стиль)	+/-
2.	<i>Структура мотиваційного листа</i>	
	Вступна частина (наявність)	+/-
	Мотивувальна частина (наявність)	+/-
	Заклучна частина (наявність)	+/-
	Наявність підпису вступника	+/-
	Наявність назви ЗВО та назви обраної освітньої (освітньо-наукової) програми	+/-
3.	<i>Зміст мотиваційного листа</i>	
	Логіка викладу (відсутність логічних суперечностей в аргументах, висновки випливають з аргументів)	+/-
	Вказівка на фахові досягнення (перемоги в олімпіадах і конкурсах, грамоти, дипломи, тези*, статті*, патенти* тощо)	+/-
	Зазначення особистісного фахового досвіду (волонтерська робота за обраною спеціальністю, початковий досвід, стажування, працевлаштування* тощо)	+/-
	Конкретний характер аргументів (наведення прикладів з історії, літератури, власного життя тощо)	+/-
	Розуміння специфіки обраної освітньої (освітньо-наукової) програми (характеристика освітніх компонентів та їхніх особливостей)	+/-
	Наявність підтверджених навичок комунікування й соціалізації (участь в організації проєктів, майстер-класах тощо)	+/-
	Окреслення власних професійних завдань під час навчання (плани щодо наукової, науково-дослідної та громадської роботи)	+/-

	Розуміння візії та стратегії університету імені І. І. Мечникова (бачення себе саме в університеті І. І. Мечникова як найкращому закладі освіти)	+/-
	Зазначення економічних причин вибору освітньої програми (вартість контракту, можливість заробляти гроші в майбутньому, можливість отримати бюджетне місце тощо).	+/-
	Бачення перспектив власного професійного розвитку (використання отриманих знань і навичок у майбутньому)	+/-

Мотиваційні листи вступників оцінюються у порівнянні один із одним за кожною вимогою окремо за шкалою у діапазоні «найкраще — найгірше».

Перший етап оцінювання: **наявність** інформації за кожним вищезазначеним критерієм окремо.

Другий етап оцінювання: отримані показники при оцінюванні критеріїв щодо **форми** мотиваційного листа порівнюються та визначається сукупний рівень оформлення документа.

Третій етап оцінювання: отримані показники при оцінюванні критеріїв щодо **змісту** мотиваційного листа зіставляються та визначається сукупний рівень змісту документа.

Четвертий етап: укладається **загальний рейтинг** здобувачів за рівнем підготовки мотиваційного листа.

Оцінювання дотримання вимог до форми мотиваційного листа

- ✓ чим ближче обсяг конкретного мотиваційного листа до заявлених вимог, тим краще, чим далі від заявлених вимог, тим гірше: значно менший обсяг не дає можливості розкрити мотивацію та особистість здобувача, значно більший обсяг свідчить про те, що здобувач не здатний концентруватися на важливій інформації;
- ✓ чим менше орфографічних, пунктуаційних, стилістичних помилок містить конкретний мотиваційний лист, тим краще, чим більше помилок, тим гірше: значна кількість помилок свідчить про погане володіння державною мовою, що може позначатися на навчанні в університеті; володіння мовою має принципове значення для навчання на окремих спеціальностях / освітніх (освітньо-наукових) програмах (журналістика, філологія, історія, політологія), що варто спеціально враховувати при оцінюванні цього критерію щодо оформлення мотиваційного листа; фамільярний, провокативний стиль спілкування свідчить про низький рівень поваги до ЗВО, ввічливе ставлення, тактовний стиль свідчать про повагу до ЗВО;
- ✓ чим точнішими є наведені у мотиваційному листі персональні дані (факти, імена, прізвища, дати, назви, події, посилання на документи),

тим краще, чим менш точними і конкретними є персональні дані, тим гірше: точні дані свідчать про наявність конкретних фактів у біографії здобувача як кандидата на вступ, розпливчасті формулювання, відсутність чітких фактів, суперечливість у поданні фактичних даних, спотворення фактів свідчать про приховані наміри вступника, ймовірно бажання ввести в оману Приймальну комісію тощо;

- ✓ оформлення мотиваційного листа має орієнтуватися на встановлені вимоги щодо його структури: чим точніше дотримано вимог до структури мотиваційного листа, тим краще, чим менш точно дотримано встановлених вимог, тим гірше (*оцінювання мотиваційного листа за цим критерієм здійснюється в діапазоні від «найкраще» до «найгірше» у порівнянні з іншими мотиваційними листами кандидатів*).

Оцінювання дотримання вимог до змісту мотиваційного листа

- ✓ *чим краще мотиваційний лист демонструє розуміння вступником тієї спеціальності / освітньої (освітньо-наукової) програми та сфери професійної діяльності, які він обирає для опанування, тим краще; чим менше мотиваційний лист містить уявлень здобувача про спеціальність, фахову підготовку з якої він вирішив здобути, тим гірше: значна кількість аргументів у мотиваційному листі щодо свідомого та продуманого вибору спеціальності та професії, наявність чітких усвідомлюваних цілей навчання, свідчення, що здобувач ознайомився зі змістом освітньої програми, на яку вступає, доводять вмотивованість його бажання навчатися за цією спеціальністю / освітньою програмою та здобувати цю професію, відсутність відповідних аргументів або їх надто мала кількість свідчать про відсутність реальної мотивації здобувача, його формальне ставлення до підготовки мотиваційного листа чи небажання працювати з інформаційними джерелами під час здійснення вибору спеціальності, фаху; важливим є не тільки й не стільки факт наявності певної переваги у вступника (знання, навички, здібності, здобутки вступника, які, на його думку, є корисними для навчання за спеціальністю / освітньою (освітньо-науковою) програмою; високі результати навчання з певних предметів, участь у творчих проєктах, перемоги у конкурсах; навички та схильності, які, на думку здобувача, необхідні для успішної кар'єри в обраній професійній галузі), а й аргументування вступником заявлених переваг як вагомих чинників вибору спеціальності та професії;*
- ✓ *чим краще мотиваційний лист описує мотиви вибору здобувачем саме цього ЗВО та факультету для здобуття вищої освіти, чим більше конкретної інформації, важливої в контексті здобуття вищої освіти за профілем відомо здобувачеві про цей ЗВО та факультет, тим краще, чим менше, тим, відповідно, — гірше: значна кількість аргументів у мотиваційному листі щодо свідомого та продуманого вибору ЗВО та*

факультету серед інших ЗВО та факультетів, які надають освіту за тією ж спеціальністю / освітньою (освітньо-науковою) програмою, здійснюють професійну підготовку в обраній здобувачем галузі, наявність чітких усвідомлених цілей навчання, свідчення, що здобувач ознайомився з історією ЗВО, факультету, їхніми здобутками, доводять вмотивованість його бажання навчатися саме тут, відсутність відповідних аргументів або надто мала їх кількість свідчать про відсутність реальної мотивації здобувача, його формальне ставлення до підготовки мотиваційного листа чи небажання працювати з інформаційними джерелами під час здійснення вибору;

- ✓ чим більше мотиваційний лист розкриває особисті переваги вступника перед іншими, тим краще, чим менше розкриває особистість потенційного кандидата на навчання, тим гірше: чим більше оприлюднено у мотиваційному листі персональних даних та подано чіткі аргументи щодо того, як ці персональні дані демонструють кращі позиції, пріоритетність кандидатури для вступу на навчання, тим краще; важливим є не так факт наявності певної переваги у вступника, як його аргументація щодо власних переваг як особистості, що планує своє майбутнє, свідомо його обирає, працює на нього, бачить свої сильні сторони та прагне самореалізації; при цьому важливо, щоб дані були підтверджені документально, не суперечили один одному чи іншим відкритим даним; якщо особистість вступника розкривається мало, це може свідчити як про скромність, нерішучість вступника, так і про відсутність у нього уявлень про самого себе, відсутність сформованих рис характеру, напрацьованого досвіду, планів на доросле професійне майбутнє, що варто оцінювати нижче, ніж наявну аргументацію.

Примітки: * – позначено пункти для абітурієнтів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

Ухвалено на засіданні приймальної комісії Одеського національного університету імені І. І. Мечникова 21 березня 2025 року, протокол № 6.

**Відповідальний секретар
приймальної комісії
ОНУ імені І.І. Мечникова**

Світлана ПІДГОРНА